Anul al 55-lea | 14 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei } | 14 Pagini | Nr. 21 Sâmbătă 22 Ianuarie 1938
P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

„ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Gospodăria comunală

La gospodăria comunală, odată cu venirea noului regim, s'au instalat comisii interimare, până la efectuarea alegerilor administrative, menite să dea comunelor consiliile pe care le vor cetățenii.

Cum în practica noastră guvernamentală persistă obiceiul ca alegerile administrative să fie întârziate cât mai mult, noulle comisii interimare au rolul de a suplini consiliile comunale, îndeplinind aceleași sarcini, ca și edilii aleși.

Se cer prin urmare oameni destoinici, cu putere de muncă și cu dragoste de interesele comunei și ale cetățenilor. Multe racile ar dispare din viața comunelor și orașelor noastre, dacă administrația ar fi așezată pe temeiuri de serioasă și corectă activitate, dacă edilii ar folosi banul public numai pentru opere de un real folos obștesc.

Politicianismul, cu toate consecințele lui dezastroase pentru viața publică, s'a cuibărit însă și în administrație. Se satisfac mai întâi apetiturile partizanilor politici, și în al doilea rând se au în vedere nevoile comunei și ale cetățenilor.

Actualul guvern, dizolvând vechile consilii comunale, a anunțat modificarea legii administrative, în sensul de a da comunelor și județelor o conducere pe plan național, introducând un spirit nou în preocupările de ordin administrativ.

Așteptăm împlinirea acestui deziderat. Până atunci însă noulle comisii interimare care s'au instalat în întreaga țară, trebue să fie pătrunse de rostul unei bune gospodăriri, cu posibilități de apărare pentru viața cetățenilor.

Problema care ar trebui să facă obiectul preocupărilor de moment pentru toți edilii orașelor, este aceia a ofensivei în vederea eftenirii traiului.

Nu trebue să se uite, că dacă s'a anunțat eftenirea câtorva articole, cum sunt sarea, petrolul lampant și bumbacul, — problema scumpetei n'a fost definitiv rezolvată. Orașele trăesc sub spectrul speculei. Articolele de prima necesitate au ajuns la prețuri neobișnuite. Speculanții au profitat de pe urma schimbărilor în administrație, ca să urce și mai mult prețurile pieții.

Noulii edili au prin urmare datoria să intervie energic pentru înfrânarea speculei și normalizarea prețurilor.

Noulii edili ai Capitalei au anunțat întradevăr această ofensivă contra speculei. Măsurile nu trebue însă să întârzie, căci s'ar dovedi atunci o lipsă de autoritate care ar încuraja și mai mult pe speculanți.

SCRISORI DIN LONDRA

Statele-Unite și Marea Britanie

de AUGUR

Londra, Ianuarie

D. Neville Chamberlain și colegii lui speră că în curând se va încheia noul tratat comercial cu Statele-Unite. Au fost anunțate numele membrilor delegației, cari în luna Februarie vor discuta la Washington modalitățile acestui acord economic pentru care s'au și ținut convorbiri preliminare. Totul lasă să se prevadă că, într'un termen de câteva luni, tratatul va fi semnat. Va intra în vigoare imediat. Guvernul britanic se bazează pe el, spre a activa afacerile, creînd un obstacol efectiv la retragerile de fonduri ce se manifestă aci de câtva timp.

In mod oficial, este vorba de o parte și de alta, numai de un acord strict comercial, având ca scop micșorarea nivelului protecției vamale.

State Department *american publică o lungă listă de articole pentru care e gata să negocieze o scădere a tarifului, spre a ușura importul în Statele-Unite prin Marea Britanie. Americanii se așteaptă să fie compensați prin concesiuni făcute importului lor în Marea Britanie, import de mașini, unelte diverse și produse agricole și miniere.*

Deci, negocierea e limitată numai în domeniul comerțului. Scopul totuși de netăgăduit al tratatului e de a da o impresie generală schimburilor internaționale. In consecință, volumul și importanța transacțiunilor comerciale trebuie să aibă un mers ascendent. Londra speră că acordul anglo-american va deslănțui afacerile în lumea întreagă. Londra, în calitatea sa de centru mondial al finanțelor, va profita în acest fel. D. Neville Chamberlain vede aci mijlocul practic de a îndrepta economia mondială, spre o renaștere la care în chip teoretic vrea să ajungă d. Van Zeeland cu planul său al unei Uniuni a sistemelor monetare, sub egida băncilor de plată internaționale din Bâle. După d. Chamberlain, problema monetară nu trebuie atacată decât atunci când reîntoarcerea la prosperitatea generală va fi fapt sigur.

Avantagiul de a începe printr'o măsură de ordin pur economic, e că Marea Britanie nu se găsește atunci obligată de a primi imediat partea ei din greaua răspundere financiară față de Germania și față de alte țări. Spiritul practic al englezilor le arată avantagiul ce există de a începe printr'un aranjament bilateral cu Statele-Unite. Există încredere că această etapă va fi trecută cu succes. Un număr de alte țări va profita automat, prin aranjament, ceeace le va încuraja să ceară să fie și ele asociate. Momentul va fi favorabil atunci spre a se pune condițiile politice, fără cari statele cari cer nu vor putea să beneficieze de folosele unui aranjament comercial.

Nu e tocmai sigur că în realitate lucrurile se vor petrece exact în acest fel. Citâm numai, spre a explica atitudinea realistă, ce se ia la Londra, față de ideile de cooperare strânsă între puterile europene din cari se inspiră planurile d-lui Van Zeeland. Credem a ști că discuția pe care a avut-o acesta cu d. Chamberlain l-a convins de necesitatea să schimbe puțin planul ca să nu fie în contrast flagrant cu vederile guvernului britanic.

(Continuare in pagina 2-a)

42 INCULPAȚI IN COMPLOTUL CAGULARZILOR

Depozitul de arme din rue Saint-Lazare

Paris, 19 (Rador). — **In afacerea complotului CSAR (Comitetul secret de acțiune revoluționară) sunt inculpate 42 persoane.**

Din acestea, 9 sunt în libertate provizorie iar 33 sunt deținute.

In fața importanței pe care complotul este susceptibil s'o ia, un nou judecător de instrucție va fi delegat să ajute pe d. Beteille, judecătorul care instrueste actualmente această afacere.

Revizuirea fraudulosilor

XOX

In Franța, ca și în România

Măsurile ce s'au anunțat în vederea revizuirii evreilor ce au obținut cetățenia prin mijloace frauduloase, au provocat peste granițe unele proteste, care, dacă nu ne emoționează și nu merită atenție, dovedesc legăturile ce există între aceste elemente suspecte indezirabile și apărătorii lor din străinătate.

Nici un tratat nu se ocupă de protecția indivizilor străini ce au trecut frontiera în mod fraudulos și tot prin fraudă au obținut cetățenia.

Când numărul acestora este considerabil și se constată pericolul ce-l prezintă străinii indezirabili — indiferent că sunt de origine evrei, sau de altă origine etnică — pentru siguranța statului, ca și pentru economia națională, orice guvern este în plin drept și dator să ia măsurile impuse de interesele publice.

Nu ne vom pierde vremea să demonstrăm drepturile ce le are România, ca stat suveran, să facă această operațiune de curățire și de rânduială internă, în cadrul propriilor sale legiuiri și fără să se atingă de drepturile câștigate și recunoscute ale celorlalți cetățeni.

Interesant de subliniat în această chestiune și care dovedește lipsa completă de logică și de bună credință a celor ce formulează proteste în străinătate, împotriva noastră, pe tema răsuflată a intoleranței și a șovinismului împins până la... „xenofobie", este situația ce s'a creiat în Franța în urma invaziei străinilor indezirabili și punctul de vedere al exponenților democrației.

CUM SE PREZINTA SITUAȚIA DIN FRANȚA ?

Numărul considerabil al emigranților ruși, în Franța, care au părăsit patria lor în timpul revoluției, sau după instalarea regimului sovietic și, în deosebi al străinilor indezirabili ce s'au infiltrat prin fraudă în ultimii 18 ani în această țară, îngrijorează astăzi poporul francez.

Dacă Franța ospitalieră, generoasă și umanitară a deschis larg frontierele sale victimelor revoluției ruse, în timpul când sărbătorea victoria și nu se bănuiau consecințele războiului abia sfârșit în viața socială și economică, infiltrația elementelor indezirabile străine din orient, s'a făcut după încheerea păcei în condițiuni neregulate, prin fraude și toleranțe administrative.

Această infiltrație, luând caracterul unei adevărate invazii și influențând simțitor viața socială și economică, guvernul francez s'a pomenit în brațe cu o problemă ce trebue s'o rezolve spre a asigura statului deplina siguranță în interior.

Această problemă n'au ridicat-o — după cum s'ar putea crede — numai naționaliștii, ci cei mai calificați și autorizați democrați și umanariști, personalități politice, proeminente, care nu pot fi nici măcar bănuite, că ar împărtăși idei și sentimente în opoziție cu ideologia democratismului și a umanitarismului.

Una din aceste personalități este d. Ed. Herriot, președintele adunării deputaților, care în importantul discurs ce l-a pronunțat zilele trecute, în Cameră, a atras atenția asupra „pericolului ce-l prezintă tolerarea unui număr considerabil de străini indezirabili în Franța, — pericol ce a fost evidențiat — a spus d-sa — IN ULTIMII ANI CU PRILEJUL ATATOR EVENIMENTE DRAMATICE".

Nu pentru întâia oară d. E. Herriot atrage atenția asupra acestui pericol social și național.

In anul 1927 d-sa a scris o prefață studiului publicat de d. Charles Lambert, fost deputat și înalt comisar al imigrațiunii și naturalizărilor sub titlul „La France et les étrangers", în care, spunea, că cea mai gravă greșeală în materie de guvernământ este lipsa de prevedere și nesocotirea factorilor ce ar putea contribui la turburarea ordinei sociale și la slăbirea forțelor naționale prin formațiunea de grupări etnice străine, pe solul țării. Citâm:

„Nepăsarea, care pare că a fost prea adeseori regula noastră unică în acest domeniu, poate să ne împingă la cele mai rele consecințe.

„Astfel, entitățile naționale străine se constitue pe diferite puncte ale solului nostru; imigrațiunea, dorită pentru sate, se răspândește, dimpotrivă în orașele noastre de pe-acum supra-populate; indezirabilii, la fizic și la moral, trec fără control frontierele noastre.

In caz de conflict exterior noi vom fi foarte încurcați cu aceste milioane de indivizi pe care nu vom avea posibilitatea nici să-i expulzăm, nici să-i internăm în tabere de concentrare, nici să-i supraveghem".

In concluzie, fostul președinte de consiliu și actualul președinte al Camerei franceze, a cerut să se deparaziteze țara de milioanele de străini indezirabili ce abuzează de ospitalitatea tradițională franceză.

Apoi, dacă d. Herriot, consideră imperios necesară această deparazitare și o motivează atât de convingător, invocând interesele ordinei sociale, ca și ale siguranței și apărării naționale, n'avem noi dreptul și datoria, bazați pe aceleași puternice considerațiuni și interese superioare, să procedăm la controlul străinilor indezirabili ce s'au introdus fraudulos în țară și în massa cetățenilor români ?

R. SEIȘANU

FILME

— Ce motiv de divorț aveți? întreabă președintele pe soț, prezentat singur la prima conciliere.

— Eu nu fac politică, iar nevasta mea face.

— Mi se pare stranie această mentalitate. Știți de ce? Pentrucă femeia n'are drept să voteze sau să fie aleasă în parlament, singurul for politic. Prin urmare, chiar dacă ar voi să facă politică, n'ar putea. Cel mult, platonic. Simpatii pentru un partid, pentru o personalitate politică, animozități față de unele operații electorale sau de anumite legi, în sfârșit ceva care nu poate să încomodeze pe soț și să îndreptățească desfacerea căsniciei.

— Cum se cunoaște, domnule președinte, că nu sunteți căsătorit! Căci tocmai aceasta mă supără, mă enervează și mă va neurasteniza. N'ar fi nimic dacă ar vota, pentrucă oricât de repede s'ar schimba guvernele, tot ar trece câte un an doi — sau o lună două între alegeri. Și în restul timpului aș fi liniștit. Iar dacă femeile ar avea și dreptul să fie alese în Cameră sau Senat, aș fi și mai mulțumit s'o știu acolo cât mai multă vreme, — mai ales că dela război încoace ședințele sunt lungi și de multe ori țin și noaptea. Dar așa cum stau lucurile, politica ei în casă este zilnică și nocturnă. La masă, la teatru, în pat, peste tot, nu face de cât să-mi repete cele auzite și cele citite, silindu-mă să fiu de acord cu ea, căci dacă aș îndrăsni să-i fac opoziție, ar lua o poziție mai primejdioasă de cât în fața localurilor de alegere!

— Bine, dar...

— Domnule președinte, dați-mi voe să mai spun un singur lucru: puneți-vă în situația mea, și să vedem dacă n'o să-mi dați dreptate.

Magistratul se gândește puțin, apoi anulează timbrele și scrie pe marginea acțiunei:

„Primit 18 Ianuarie 1938. Se va cita soția la 25 Ianuarie 1938. Termenul în cunoștință pentru soț".

Și întinde hârtia grefierului.

— Dă-o la registratură și s'o lucreze urgent.

Don José

Groaznică tragedie familiară într'un sat din Slovacia

Un țăran își omoară soția și patru copii și se sinucide

Bratislava, 19 (Radio-Central). — *O groaznică tragedie familiară s'a întâmplat în localitatea Rișnovice, de lângă Nitra. Agricultorul Emmerich Kubovici, de 36 ani, soția sa, de 27 ani și patru copii ai lor, de 11, 10, 1 an și 4 zile, au fost găsiți morți într'un lac de sânge.*

Kubovici și-a omorît soția cu lovituri de cuțit, iar pe copii i-a strangulat, tăindu-le apoi beregata. La urmă s'a omorît și el. N'a scăpat de cât o fetiță de trei ani, care a fugit de frică, în timp ce tatăl ei își măcelărea familia.

Se crede că tatăl criminal și-a masacrat familia de necaz că pierduse de curând un proces pe care i-l intentase un cumnat al lui.

Controlul cetățeniilor in Ungaria

Budapesta, 19 (Radio-Central). — **In Nord-Estul Ungariei, autoritățile au început deodată controlarea populației dacă posedă acte de cetățenie ungară.**

Până acum au fost controlate 4500 persoane, autoritățile ivitându-le să prezinte dovezile necesare. Cine nu putea prezenta documentele respective, trebuia cel puțin să dovedească că ascendenții lui se aflau din anul 1851 pe teritoriul ungar.

Se afirmă că măsuri similare se vor lua și în restul Ungariei.

S'a rupt digul de apărare dela Oltenița

Apele amenință din nou întreaga regiune

Oltenița, 19 Ianuarie

Apele Dunării intrate prin lacul Boian, care în ultimele patru zile au crescut cu peste doi metri, noaptea trecută au rupt digul de protecție, transversal pe Dunăre, la cantonul numărul 10, în același loc unde a fost rupt și anul trecut, inundând moșia M. S. Regelui, din com. Mânăstirea.

Ruptura este pe o lungime de 80 metri, și se mărește simțitor.

Ruptura s'a făcut în timpul loptii, din cauza vântului de Est, care a împins valurile lacului Boian, în digul nou construit.

La cererea d-lui ing. Dumitrașcu, administratorul moșiei, s'au dat astăzi peste 150 căruțe, cari au transportat pământ pentru consolidare.

S'au luat măsuri spre a se scoate vitele și soldații din bălți.

Nu este nici un fel de posibilitate pentru a se repara ruptura.

Pagubele sunt mari.

Satul Mânăstirea și conacul M. S. Regelui, ca și digul ce desparte moșia de Kiselet, sunt deocamdată în siguranță.

Explozia dela metropolitanul din Tokio

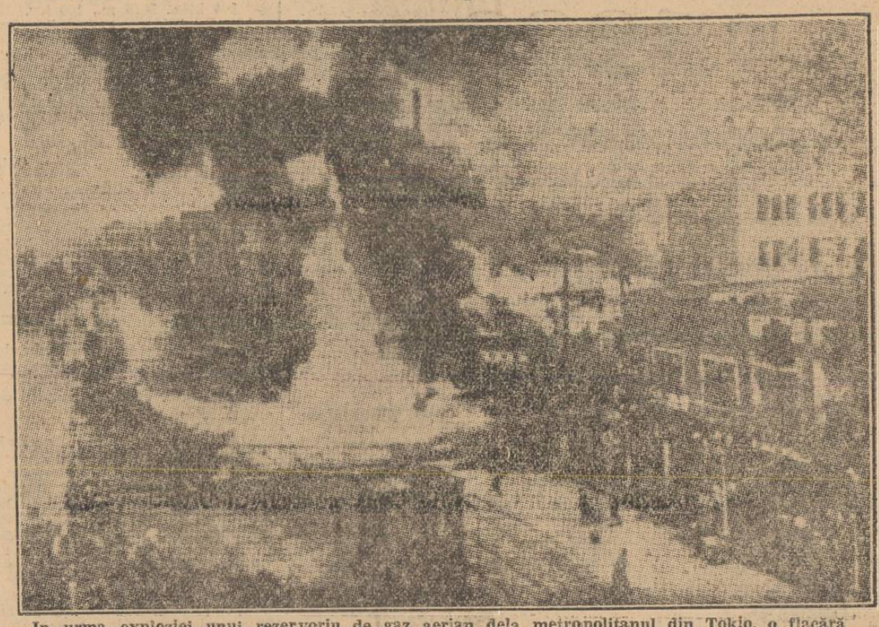

In urma exploziei unui rezervoriu de gaz aerian dela metropolitanul din Tokio, o flacără înaltă de zece metri a mistuit o clădire cu șase caturi, fără ca pompierii să fi putut interveni

Noul cabinet francez

XOX

Existența Frontului Popular, ieșit din alegerile din Mai 1936, domină situația politică franceză și influențează formațiunea oricărui guvern. Așezat în centrul acțiunii parlamentare, partidul radical-socialist apare ca un arbitru, dar în același timp și ca un prizonier al formațiunii actuale a Camerei deputaților. Principial, acest partid ar putea forma o majoritate, atât la dreapta cu partidele moderate, cât și la stânga, cu socialiștii și comuniștii. Dar, în practică, partidul radical-socialist este obligat să prefere o orientare spre stânga, din mai multe motive.

In primul rând, stânga este mai numeroasă și dă posibilitatea unei majorități mai sigure; în al doilea rând, partidul radical-socialist este el însuși animat de tendințe divergente, care numai cu greu ar îngădui participarea lui la guvern, cu o majoritate orientată în întregime spre dreapta; în fine, el urmează tendința generală a politicii franceze a celei de-a treia republici care, de mai bine de o jumătate de secol, este caracterizată de o continuă și progresivă alunecare spre stânga.

O dizolvare a Camerei rămâne în Franța o soluțiune eroică, aproape o lovitură de Stat. Tradiția politicii franceze îi este atât de potrivnică, încât numai un președinte al republicei de o excepțională energie ar cuteza să ia o asemenea inițiativă. De altfel, o dizolvare ar implica consimțământul Senatului, corp moderator de sigur, dar el însuși orientat spre stânga, prin formațiunea și tradițiile lui.

Pentru aceste considerațiuni, era normal ca în recenta criză ministerială, partidele politice franceze să caute o soluție tot în cadrele Frontului Popular sau cu sprijinul acestuia.

Formarea unui guvern francez în situația de astăzi mai este însă condiționată și de anumite elemente care scapă considerațiilor de partid sau de tehnică parlamentară. Politica franceză trebuie să dea, într'adevăr, garanții de moderație în afară: solidaritatea franco-engleză și solidaritatea alianțelor franceze din Europa Orientală sunt într'adevăr în funcție de încrederea, pe care o inspiră guvernul din Paris, prin compunerea sau prin acțiunea sa. Dar mai presus de toate, politica Franței este dominată de chestiunea monedei. Francul este adevăratul dictator al vieții franceze. Dacă el scade sau dacă politica internă pare de natură a-l compromite, situația guvernului este sguduită înăuntru față de posedanți și provoacă îngrijorare, în afară și în deosebi, la puterile anglo-saxone, pentru care acordul monetar tripartit între Franța, Anglia și Statele-Unite este mai mult decât o înțelegere tehnică de sprijinire reciprocă a monedelor respective, constituind, într'adevăr, un punct de plecare pentru o activitate economică mai liberală și pentru o solidaritate politică mai strânsă între marile democrații.

Din aceste cauze, în ultimele 20 de luni, acțiunea celor două guverne ale Frontului Popular a oscilat între doi poli: acela al revendicărilor sociale și acela al apărării francului. Guvernul Blum a realizat într'un an o revoluție socială, fără sânge, pe care alte țări ca Italia, spre pildă, au făcut-o în 15 ani. Dar experiența a fost costisitoare, căci a dus la două devaluări succesive importante ale francului. Primul guvern Chautemps a izbutit în câteva luni să calmeze neliniștea socială și să îndrepte situația financiară, punând pe primul plan preocupările economice și lăsând pe al doilea plan pe cele politice și sociale. Echilibrarea bugetului, rambursarea împrumutului de 4 miliarde de la Londra ,dotarea tezaurului cu 7 miliarde de franci spre a face față scadențelor viitoare, sunt la activul guvernului Chautemps și a ministrului său de finanțe, d. Bonnet.

Totuși, acest guvern a fost obligat să demisioneze. Nu a fost pus în minoritate, dar, înainte de vot, majoritatea lui s'a descompus. Cei 80 de comuniști din Cameră au refuzat încrederea lor guvernului, iar d. Blum a anunțat pe președintele consiliului că miniștrii socialiști nu-i mai acordă colaborarea. D. Chautemps nu mai avea altă soluție decât demisiunea.

Sub aparenta complicație a vieții politice franceze, în vâltoarea ordinelor de zi și moțiunilor parlamentare, în sgomotul controverselor personale, divergența între d. Chautemps și d. Blum rămânea în fond aceeași: întâietatea preocupărilor sociale sau a celor economice și financiare ale țării, menținerea libertății monetare sau controlul schimburilor.

In Franța controlul monedei — teza socialistă — ascunde inflația și constitue o sporire a atribuțiilor statului și, ca atare, poate fi un mijloc pentru o nouă repartiție a avuției naționale.

Libertatea schimburilor, — teza Chautemps — înseamnă, dimpotrivă, menținerea situației sociale existente și în politica externă păstrarea solidarității cu marile puteri democratice.

După încercarea d-lui Bonnet de a constitui un guvern sprijinit pe dreapta și pe socialiști, după încercarea neizbutită și ea a d-lui Blum de a forma un guvern de uniune, în care ar fi intrat elemente de dreapta și comuniști, d. Chautemps a reușit să alcătuiască cabinetul.

Noua formațiune este aproape exclusiv radical-socialistă. Dreapta nu partici-

(Continuare in pagina 2-a)

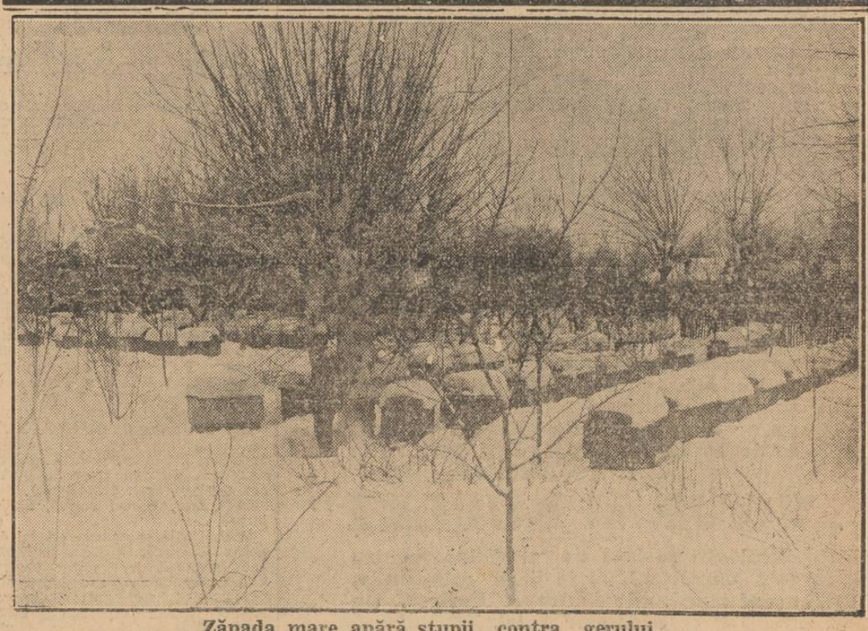

Zăpada mare apără stupii contra gerului
(Stupăria colonel N. Teodor Oltenița)